

FILHARMONIA
KALISKA 50 LAT

Sezon jubileuszowy 2024/2025

Dyrektor Ruben Silva

Bella
ITALIA

8 listopada 2024 r. / godz. 19:00
Sala koncertowa Filharmonii Kaliskiej

Bella ITALIA

WIECZÓR MUZYKI WŁOSKIEJ

Victoria Vatutina (Ukraina) – sopran
Aleksander Kruczek – tenor

Vito Clemente (Włochy) – dyrygent
Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Kaliskiej

Nino Rota
Sinfonia sopra una canzone d'amore
(*Symfonia o piosence miłosnej*)

Giacomo Puccini
Intermezzo z opery *Manon Lescaut*

Giacomo Puccini
Capriccio sinfonico (*Kapryś symfoniczny*)

Giacomo Puccini
La Bohème (*Cyganeria*) – fragment I aktu opery

Ścieżka dźwiękowa do filmu *Ojciec chrzestny* Francisa Forda Coppoli, temat z *Romeo i Julii* Franco Zeffirellego czy charakterystyczny motyw trąbki z *La strady* Federico Felliniego; to tylko kilka przykładów z ponad 150 kompozycji Nino Roty, które na zawsze przeszły do historii muzyki filmowej. Choć nazwisko włoskiego kompozytora nierozzerwalnie łączy się z kinem, szczególnie twórczością wielkiego Felliniego, Rota tworzył również dzieła autonomiczne obejmujące tak różnorodne gatunki jak opera, balet, oratorium, kantata, symfonie i koncerty. Bez względu na rodzaj twórczości wszystkie jego dzieła łączy pewien uniwersalizm – prostota języka muzycznego oraz niezwykle śpiewna i płynna melodyka będąca podstawowym nośnikiem emocji.

Nino Rota skomponował kilka utworów kameralnych i trzy symfonie. Pierwsza z nich powstała w 1939 roku, następną (nieukończoną) zaraz po II wojnie światowej, ostatnią zaś w roku 1957. Dzieła symfoniczne Roty nie osiągnęły większego sukcesu i szybko popadły w zapomnienie. Sytuacja zmieniła się w 1963 roku, gdy materiał wolnej części symfonii z lat czterdziestych wykorzystał Luchino Visconti

w swoim filmie *Il Gattopardo*. Rota zachęcony sukcesem filmu postanowił przerobić tematy niedokończonych symfonii tworząc nową wersję dzieła – *Sinfonia sopra una canzona d'amore* (*Symfonia o piosence miłosnej*). Premiera dzieła miała miejsce 17 czerwca 1972 roku w Auditorium del Foro Italiano w Rzymie. Utwór składa się, wzorem klasycznej symfonii, z czterech części: I *Allegro*, II *Scherzo: Allegro vivace*, III *Andante sostenuto*, IV *Finale: Allegro impetuoso*. Otwierająca Sinfonię liryczna, płynna i bogata pod względem wyrazowym melodia smyczków przypomina bardziej soundtrack z kolejnego filmu niż klasyczną ekspozycję. Jednocześnie nie sposób nie dostrzec licznych nawiązań do tradycji romantycznej oraz twórczości neoklasyków. Ponadto, w drugiej i czwartej części symfonii słychać wyraźne inspiracje muzyką Dvořáka, i jego *Symfonią z Nowego Świata*, szczególnie w zakresie oryginalnej instrumentacji i kolorystyki dźwiękowej. Nino Rota jako tradycjonalista korzystał z osiągnięć poprzedników również w sposobach kształtowania melodyki na wzór operowy. Włoska tradycja *bel canto* pozostawiła wyraźny ślad w lirycznych i niezapomnianych melodiach jego kompozycji.

„*...świeżość, młodość, namiętność, wesołość, lży wylane
w milczeniu, miłość która daje radość i każe cierpieć.*”

Giacomo Puccini

Opera stanowi doskonały pomost pomiędzy szeroko rozumianą muzyką poważną, a twórczością filmową. Związek muzyki z treścią libretta lub fabułą filmu wymusza na kompozytorze umiejętność

prowadzenia akcji dramatycznej i budowania napięcia. Jednocześnie zarówno twórczość operowa, jak również filmowa korzystają z bogatej tradycji muzyki poważnej, tak w zakresie instrumentacji,

form i gatunków, jak i kształtowania podstawowych elementów dzieła muzycznego. Pozostając w kręgu muzyki Półwyspu Apenińskiego wystuchamy kilku kompozycji największego z twórców operowych wszech czasów – Giacomo Pucciniego (1858–1924). 29 listopada 2024 r. minie 100 lat od śmierci artysty – jego dzieło pozostanie jednak na zawsze żywe. Nieśmiertelność Pucciniemu przyniosły takie dzieła jak opera *Manon Lescaut*, *Cyganeria*, *Tosca* czy *Madame Butterfly*. Od sukcesu premiery *Manon Lescaut* w Turynie w 1893 roku, rozpoczęła się światowa kariera Pucciniego. *Manon Lescaut* to włoskojęzyczna opera w czterech aktach, której libretto oparte jest na powieści Abbé Prévosta. Treść opery skupia się wokół rozterek głównej bohaterki, pięknej Manon, którą życiowe wybory zaprowadzają na pustynię, gdzie umiera z pragnienia. *Nie ma wody, jest za to miłość*. Intermezzo do III aktu opery stanowi rodzaj instrumentalnego wstępu, wprowadzającego słuchacza w następujące w tym akcie wydarzenia – traktuje o uwięzieniu tytułowej bohaterki i jej podróży statkiem do Hawru oraz przemyśleniach zakochanego w niej kawalera des Grieux. W tej części zwraca uwagę niezwykła inwencja melodyczna kompozytora, oddającego bez pomocy słów wszelkie niuanse opisanej sceny.

W cieniu twórczości operowej pozostają czysto instrumentalne kompozycje Pucciniego, utwory symfoniczne i kameralne. Jednym z wyjątków jest pełen emocji i liryzmu *Capriccio Sinfonico* (*Kaprys symfoniczny*) kilkakrotnie wykorzystywany przez kompozytora jako źródło motywów dla późniejszych dzieł scenicznych. Napisany na zakończenie studiów i po raz pierwszy wykonany podczas ceremonii wręczenia dyplomów w 1883 roku *Kaprys symfoniczny* odznacza się dużą błyskotliwością i bogactwem wyrazowym. Stał się m.in. rodzajem orkiestrowego wprowadzenia do słynnej opery *Cyganeria*.

Treść czteroaktowej opery *La Bohème* (*Cyganeria*) oparta jest na kanwie zbioru opowieści *Sceny z życia cyganerii* francuskiego pisarza Henriego Murgera. Przedstawia blaski i cienie życia francuskiej bohemy, zmienność losu oraz towarzyszące im skrajne emocje. Wykorzystanie realistycznych wątków treściowych wpisuje się w popularny we włoskiej twórczości operowej końca XIX wieku nurt werystyczny, którego Puccini był głównym przedstawicielem. Obok odrzucenia wątków baśniowych i historycznych na korzyść przeżyć i wewnętrznych konfliktów zwykłych ludzi, opera werystyczna wykorzystuje do maksimum element dramatyczny, często kosztem takich zabiegów jak koloratura czy styl *bel canto*. Zwiększenie ilości dramatycznych recytatywów niejako „popychających” akcję do przodu stanowi o szczególnie dynamicznym rysie *Cyganerii*. Pod względem muzycznym opera ta stanowi wzorcowy przykład podporządkowania materiału tematycznego treści libretta oraz eksponowania kontrastów wyrazowych – partie liryczne w sposób mistrzowski przeplatają się z humorystycznymi i dramatycznymi. *Cyganeria*, wzorem książki, składa się z luźno powiązanych ze sobą scen, z wyraziście nakreślonymi charakterologicznie postaciami. Główny wątek toczy się wokół hafciarki Mimì i jej znajomych artystów. Romantyczny fragment I aktu opery stanowi centrum emocjonalne i melodyczne całego dzieła. Treść tego aktu opowiada o uczuciu rodzącym się pomiędzy głównymi bohaterami: Mimì i Rodolfo. Postaci spotykają się na strychu domostwa, świeca Mimì gaśnie, Rodolfo zaś chcąc przedłużyć wspólne chwile ukrywa zagubione przez Mimì klucze. Do historii opery przeszły arie głównych bohaterów – romantyczna *Che gelida manina* Rodolfa i liryczna *Si, mi chiamano* Mimì.

Vito Clemente

Wygrał Międzynarodowy Konkurs Franco Capuana dla dyrygentów orkiestr Wspólnoty Europejskiej, w którym utworem konkursowym była *Manon Lescaut* Pucciniego. Ukończył z wyróżnieniem dyrygenturę orkiestrową, kompozycję, fortepian, kameralną muzykę wokalną, instrumentację zespołową, dyrygenturę chóralną i muzykę chóralną w Konserwatorium Niccolò Piccinniego w Bari, a następnie doskonalił swoje umiejętności w Akademii Chigiana. Jest dyrektorem artystycznym i muzycznym Traetta Opera Festival, AMIFest, Japan Apulia Festival w Tokio, Tokyo Academy of Music oraz Idea Press Musical Editions USA w Nowym Jorku. Był dyrektorem muzycznym sezonu operowego w Teatro della Fortuna w Fano, Orkiestry Symfonicznej Lucana oraz gościnnym dyrygentem takich zespołów jak I.C.O. Sinfonica di Bari, I.C.O. di Lecce, O.T.Li.S., Orchestra Rossini, Tokyo Chamber Opera Theatre i OperaSai w Tokio. We Włoszech dyrygował takimi orkiestrami jak Teatro Comunale di Bologna, Arena di Verona, Teatro Petruzzelli, Filarmonica Toscanini, Teatro Marrucino di Chieti, Teatro Vittorio Emanuele di Messina, Orchestra Filarmonica Marchigiana, Pro Arte, Milano Classica, Sinfonica Abruzzese, Sinfonica di Sanremo, Bergamo Musica Festival Orchestra, Philharmonia Mediterranea, Filarmonica Italiana, Benedetto Marcello, Orchestra di Grosseto, Orchestra del Friuli Venezia Giulia, Filarmonica Bulgara di Plovdiv i Solisti di Astana. Od 2004 roku dyrygował w najbardziej prestiżowych teatrach w Japonii. Nagrał ponad dwadzieścia płyt CD i DVD dla Dynamic, Bongiovanni, Tactus i DigressioneMusic. Ma na swoim koncie około 150 światowych premier. Dokonał nagrań telewizyjnych i radiowych dla Rai1, Rai3, Raiset, Canale5, Rete4. Przewodzi międzynarodowe kursy mistrzowskie dla dyrygentów orkiestr i śpiewaków. Jest profesorem teorii i analizy harmonii w Konserwatorium Niccolò Piccinni w Bari. Obecnie jest dyrektorem artystycznym I.C.O. Sinfonica della Città Metropolitana di Bari.

Victoria Vatutina

Victoria Vatutina pochodzi z Ukrainy. Studiowała filologię klasyczną na Uniwersytecie Narodowym w Kijowie. Ukończyła z wyróżnieniem Narodową Akademię Muzyczną oraz Studio aktorskie przy teatrze Lesia Kurbasza we Lwowie. Zdobyła Grand Prix na Międzynarodowym Konkursie Wokalnym „Sztuka XXI wieku” w Kijowie. W Polsce zadebiutowała na scenie Opery Wrocławskiej w 2006 r. w partii Violetty w *Traviacie* G. Verdiego. W latach 2007–2017 była solistką Opery Nova w Bydgoszczy. Od sezonu 2017/2018 jest solistką Opery na Zamku w Szczecinie. Występuje m.in. w takich operach jak: W.A. Mozart – *Così fan tutte* (Fiordiligi), *Czarodziejski flet* (Pamina), *Wesele Figara* (Susanna), G. Rossini – *Cyrullik sewilski* (Rosina), G. Donizetti – *Napój miłosny* (Adina), G. Verdi – *Traviata* (Violetta), *Rigoletto* (Gilda), *Bal maskowy* (Oscar), *Trubadur* (Leonora), G. Puccini – *Cyganeria* (Mimi, Musetta), *Gianni Schicchi* (Lauretta), G. Bizet

– *Carmen* (Micaela), Ch. Gounod – *Romeo i Julia* (Julia). Była dwukrotnie nominowana do nagrody im. J. Kiepury w kategorii „Najlepsza śpiewaczka operowa”: w 2019 za Fiordiligi w *Così fan tutte* W. A. Mozarta oraz w 2021 za Julię w *Romeo i Julii* Ch. Gounoda. W 2022 roku otrzymała od Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego honorową odznakę Zasłużony dla Kultury Polskiej. Posiada stopień doktora sztuki.

Aleksander Kruczek

Absolwent Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach oraz Państwowego Policealnego Studium Wokalno-Baletowego przy Teatrze Muzycznym w Gliwicach. Uczestnik prestiżowego Programu Kształcenia Młodych Talentów – Akademii Operowej w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej. Angażowany jako akrobata oraz kaskader do wielu projektów teatralnych i telewizyjnych. Wielokrotny uczestnik programu TVP1 „Jaka To Melodia”, jako śpiewak oraz tancerz. Brał udział w warsztatach tanecznych i wokalnych na terenie całego kraju i Europy. Podczas studiów związany był z Teatrem Muzycznym w Gliwicach, brał udział w bardzo wielu spektaklach. Uczestniczył w licznych festiwalach, takich jak: Europejski Festiwal Muzyczny „Gloria” oraz Śląski Festiwal im. Ludwiga von Beethovena, XVII Festiwal „Ave Maria”, XXV Festiwal Muzyki Wiedeńskiej, XIII Letni Festiwal Muzyczny w Krynicy-Zdroju, XX Festiwal Operowo-Operetkowy w Ciechocinku, Śląski Festiwal Operetki, XXVII Podziemni Festiwal Duchovni Hudby w Czechach. W 2015 r., debiutował w Teatrze Wielkim w Łodzi partią Caramella w *Nocy w Wenecji*. Współpracował z Operą Kameralną w Warszawie oraz z Akademią Operową w Teatrze Wielkim w Warszawie, a także z Teatrem Wielkim w Poznaniu. W 2018 r. wraz z Operą Narodową-Teatrem Wielkim w Warszawie brał udział w spektaklu *Eugeniusz Oniegin* – (Triquet) w Operze w Dubaju. Związał się na stałe z Narodni Divadlo Moravskoslezske w Czechach. Jest laureatem konkursów krajowych i międzynarodowych m.in.: II Nagrody w XIV edycji konkursu „W Kręgu Muzyki Słowiańskiej” (2014), Nagroda Wydawnictwa „Regiony” w Międzynarodowym Konkursie im. A. Hiolskiego (2014), I Nagroda w Międzynarodowym Konkursie im. Imricha Godina na Słowacji „Juventis Canti” (2015), Nagroda za wykonanie arii Stanisława Moniuszki w X Międzynarodowym Konkursie Wokalnym „Złote Głosy Mazowsza” (2015), wyróżnienie w III Ogólnopolskim Konkursie Wokalnym im. Krystyny Jamroz, nagroda za najlepsze wykonanie utworu kompozytora polskiego w III Ogólnopolskim Konkursie Wokalnym im. Krystyny Jamroz (2017). Laureat I Nagrody w Międzynarodowym Konkursie Operetkowo-Musicalowym im. Iwony Borowickiej w Krakowie (2018), Laureat nagrody specjalnej VII Międzynarodowego Konkursu im. Jana Kiepury w Krynicy-Zdroju (2019). II Nagroda w 54 International Antonin Dvorak Singing Competition Karlove Vary (2019).

FILHARMONIA KALISKA

Ruben Silva – pierwszy dyrygent

Skład orkiestry

Skrzypce

Jakub Śmigielski – koncertmistrz,
Aleksandra Gluch – koncertmistrzyni,
Andrzej Stańczyk – zastępca koncertmistrza,
Izabela Garyantesiewicz – prowadząca grupę II
skrzypiec, Kamila Śmigielska – lider,
Beata Dobak, Jacek Fabiniak, Arkadiusz Hylewski,
Małgorzata Kozera, Paweł Kulczycki,
Heghine Mkrtchyan, Natalia Pawłowska,
Maria Sienkiewicz-Chrześcijanek,
Aleksandra Śmieja, Irena Świątek, Irena Piechota

Altówki

Barbara Krawczyk – prowadząca grupę,
Szymon Półtorak – zastępca prowadzącej grupę,
Aleksandra Kwiecik, Katarzyna Niemczyk,
Patriciu Cristian Pitis, Anna Zakrzewska

Wiolonczele

Joanna Bara – koncertmistrzyni,
Piotr Łyszczorz – koncertmistrz,
Adrianna Ciemińska, Bartłomiej Fromm,
Luba Galas, Iwona Gorgol

Kontrabasy

Radosław Maniak – prowadzący grupę,
Maria Szymkiewicz – zastępczyni prowadzącego
grupę, Konstantin Kniazyszczce, Tobiasz Michna

Flety

Zuzanna Borowiecka, Sonia Sikorska,
Izabela Lewek

Oboje

Barbara Jamroziak, Katarzyna Kulczycka,
Paweł Synkiewicz

Klarnety

Piotr Lewek, Marek Maciejewski,
Bartłomiej Dobrowolski, Jacek Piekielny

Fagoty

Nikodem Antosik, Henryk Jamroziak,
Jacek Płóciennik

Waltornie

Włodzimierz Galas, Katarzyna Kwiatkowska,
Marek Kubera, Katarzyna Karpińska,
Aleksander Staryniec

Trąbki

Mikhail Bachyla, Krzysztof Kwiatkowski,
Wojciech Musiał, Jakub Spychaj

Puzony

Przemysław Chmielewski, Olof Knochenhauer,
Tomasz Banasiak, Maciej Chyży

Instrumenty perkusyjne

Bartosz Bindel – kierownik sekcji perkusji,
Romuald Boguszewicz

Inspektor orkiestry

Patriciu Cristian Pitis

Bibliotekarze

Jacek Fabiniak, Jacek Piekielny

Muzycy gościnni

Konstancja Bukojemska – skrzypce, Żaneta
Mandacka – harfa, Grzegorz Pastuszka – tuba,
Bartłomiej Pięta – trąbka, Marcin Serwaciński
– instrumenty perkusyjne, Jędrzej Tukaj –
instrumenty perkusyjne

Zapraszamy na koncert symfoniczny

Czar Hiszpańskiej Muzyki

29 listopada 2024 / 19:00

Sala koncertowa Filharmonii Kaliskiej

Jakub Kościuszko – gitara

Juan José Navarro (Hiszpania) – dyrygent
**Orkiestra Symfoniczna
Filharmonii Kaliskiej**

Michaił Glinka

Uwertura hiszpańska *Capriccio
brillante*

Joaquín Rodrigo

*Fantasia para un gentilhombre
na gitarę i orkiestrę*

Manuel de Falla

La vida breve (Taniec hiszpański nr 1)

Manuel de Falla

*El sombrero de tres picos
(Trójgraniasty kapelus) Suita 1 i 2*

Dołącz do nas!

@Filharmonia.Kaliska

filharmonia_kaliska

Filharmonia Kaliska

Instytucja Kultury Miasta Kalisza
al. Wolności 2, 62-800 Kalisz
tel. 62 767 64 90
www.filharmoniakaliska.pl

Sala koncertowa Filharmonii Kaliskiej

Aula im. prof. J. Rubińskiego WPA UAM w Kaliszu
ul. Nowy Świat 28-30

Bilety:

normalny: **80 zł**

ulgowy: **70 zł**

Bilety do nabycia w sprzedaży
internetowej oraz w kasie Filharmonii
Kaliskiej przy al. Wolności 2,
tel. 62 757 07 48,
od wtorku do piątku w godz. 12:00
do 17:00, w dniu koncertu w godz. 12:00
do 15:00 oraz w miejscu wydarzenia
na godzinę przed jego rozpoczęciem.

Narodowy
Instytut
Muzyki
i Tańca

Koncert jest współorganizowany przez Narodowy Instytut Muzyki i Tańca w ramach programu „Muzyk – rezydent”, finansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Kalisz

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Instytucja Kultury Miasta Kalisza współprowadzona przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

